

Nærings- og fiskeridepartementet

Vår ref:

3. oktober 2017

Forskrift om uttak og utnytting av genetisk materiale

Tekna er landets største forening for akademikere. Vi har 72 000 medlemmer med høyere grads - og utdanning innen teknisk-naturvitenskapelige fag. Vår høringsuttalelse bygger på innspill fra vårt nettverk Tekna Biotek.

Tekna synes dette er et godt dokument og vår kommentar begrenses til avgrensninger som er gjort i forslaget.

Ad Kapittel 6.

Tekna setter pris på rasjonalet bak bruken av "genetisk materiale". Det viser innsikt i fagområdet. Vi er enige i at spesifikt utvinning av enzymer ikke er omfattet. Dette er riktig i og med at det ikke i seg selv er genetisk materiale. Med en gang man bruker genetikk til å ellers produsere disse enzymene vil det være omfattet. På den annen side vil konsekvenser (eksempelvis økonomisk gevinst), og til dels bruksområde, av uttak av genetisk materiale og enzymer være sammenfallende. Tekna synes ikke det kommer tydelig frem hvorvidt uttak fra naturen med den hensikt å utvinne enzymer er regulert av en annen forskrift, noe vi mener det bør være.

Vi stiller spørsmål ved at unntaket for bruk og videreforedling i jord- og skogbruk ikke også omfatter havbruk. Vi mener dette er relevant, men antagelig ikke omtalt i naturmangfoldloven §58, så ikke direkte mulig å endre her. Vi synes likevel at denne utelatelsen bør sees nærmere på da det er en unaturlig forskjellsbehandling.

Vi er enige i forslaget til et todelt tillatelsessystem, «med uttak og utnytting av genetisk materiale fra naturen på den ene siden, og «utlevering av genetisk materiale fra offentlige samlinger på den andre siden».

Generelt er det svært mye beslutningsmyndighet gitt til de offentlige samlingene lokalt hvorvidt de gir tilgang eller ikke, men siden det er mulig å klage på beslutninger til høyere instanser burde dette være akseptabelt. Det er også tydeliggjort at det skal være mulig å få tilgang, med andre ord - det

www.tekna.no

Org.nr.: 971 420 782
MVA

skal ikke være vanskelig å få et ja. Dette er en tydeliggjøring av ansvar og handlingsrom som er etterlengtet og som vi vurderer vil bedre legge til rette for økt tilgjengelighet og økt forskning, applikasjonsutvikling og næringsutvikling.

Ad Kapittel 7.

Tekna vil trekke frem viktigheten av at et tillatelsessystem ikke skal forsinke forsknings- og utviklingsarbeid nevneverdig, slik dokumentet poengterer. Å unngå unødvendige forsinkelser er avgjørende for at Norge skal være konkurransedyktig i internasjonal forskning- og utviklingssammenheng.

Ad Kapittel 8.

§3. Tekna stiller spørsmål ved at samlinger av "universitetenes kommersialiseringselskaper eller Teknologioverførings-selskaper" er samlinger som faller utenfor bestemmelsen. Dette er forståelig ut fra synspunktet at de er aksjeselskaper og juridisk adskilt fra sine eiere, universitetene. Gir dette universitetene muligheter å komme i to ulike regimer etter behov? Om dette er tilfelle bør dette utredes nærmere for å unngå eventuelle utilsiktede effekter for å få tydelighet.

Dokumentets definisjon av genetisk materiale inkluderer «biokjemiske molekyler som er festet til gener og gir genene funksjonelle egenskaper (epigenetikk)». Epigenetiske mekanismer involverer funksjonelle proteiner. Kanskje bør det derfor inkluderes i definisjonen at den ikke omfatter enzymer, for å unngå forvirring?

§4. Vi er svært enige i forslaget om at både uttak av biologisk materiale fra naturen med formål om å utnytte det genetiske materialet, og utnytting av allerede uttatt biologisk material, krever søknad og tillatelse. Tekna mener dette vil forbedre forskriften med tanke på å sikre alle parter ved uttak og utnytting av genetisk materiale.

Ad Forskrift om uttak og utnytting av genetisk materiale (Bioprospekteringsforskriften).

§2. Virkeområde. Forskriften gjelder ikke uttak og utlevering til bruk og videreforedling i jord- og skogbruk.

Vi er ikke uenig i unntaket i forskriften, men synes at forskriftsteksten burde inkludere «videreforedling i akvakultur og fiskebruk». Dette bør inkludere dyrkning av tang og tare, som er en viktig og sterkt voksende næring og en næring som er stor i andre deler av verden, samt dyrkning av andre/nye akvatiske arter til primær matproduksjon.

Med vennlig hilsen

Tekna - Teknisk-naturvitenskapelig forening



Ivar Horneland Kristensen

generalsekretær